

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Α΄.-ΤΟΜΟΣ Α΄.

(Ὅτι ἐστὶ περὶ τοῦ ἄν ὀσιωτέρου ἀνθρώπου
βουλευόμενον ἢ περὶ παιδείας καὶ αὐτοῦ καὶ
τῶν αὐτοῦ οἰκείων. (Πλάτ. Θιάγης.)



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

—
1879

καλύβαις, κειμέναις παρὰ τὴν ἀγοράν. Οὐδέποτε δ' ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὠμίλησε περὶ ῥωμαϊκοῦ παρθεναγωγείου, οὐδὲ περὶ σχολῆς, εἰς ἣν ἐσύχναζον αἱ τὴν ἡλικίαν ἀκριαιότεραι παρθέναι. Καὶ ἡ σχολή, εἰς ἣν ἐφοίτα ἡ Οὐεργινία καὶ αἱ ἄλλαι κόραι, ἦτο ἰδιωτικὴ. Ἐντεῦθεν καταδεικνύεται, ὅτι παρὰ Ῥωμαίοις ἐπὶ τῶν προτέρων χρόνων ὑπῆρχον τοιαῦτα παιδαγωγεία, ἐν οἷς οἱ παῖδες προστοιχειοῦντο. Ἀλλὰ δημόσια σχολεῖα οὐδ' ἐν τοῖς ἐπιγενεστέροις καιροῖς, ὅτι ἠττηθέντων τῶν Καρχηδονίων, τῶν Μακεδόνων, τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν βασιλέων μέγιστος πλοῦτος καὶ ἀνάριθμα χρήματα ἐπεσωρεύθησαν ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ ταμείῳ ἀνευρίσκονται παρὰ Ῥωμαίοις, οἵτινες τὸ ἔθος τῆς κατ' οἶκον ἐκπαιδείσεως τῶν τέκνων αὐτῶν, τὸ παρὰ τῶν προγόνων παραληφθὲν, πιστῶς ἐτήρησαν καὶ καθ' ἅπαντας τοὺς χρόνους τῆς δημοκρατίας. (ἔπεται συνέχεια).

N. ΗΕΤΡΗΣ.

Δ'.

Οὐδὲν τὸ μικροῦ λόγου ἄξιον ἐν τῇ διαγωγῇ τοῦ παιδός.

(ἴδε συντχ. ἐν σελ. 133).

Μικρά τις κατὰ τὸ φαινόμενον ἔλλειψις, παραμεληθεῖσα δύναται νὰ καταστῇ πηγὴ σοβαροῦ καὶ ἐπικινδύνου ἐλαττώματος. Τὸ μικρὸν δένδρον, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ αὐξήσει του κλίνει πρὸς τὸ ἐν ἢ τὸ ἕτερον μέρος, ἀνευ τῆς μεσολοβήσεως τοῦ κηπουροῦ ἀναμφιβόλως ἤθελε γίνεαι στρεβλὸν καὶ ἐλλειμματικόν. Ἄν ἀγαπᾷς τὸ τέκνον σου, τὸν μαθητὴν σου, δὲν θὰ καμύσης τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὰ μικρὰ ἁμαρτήματά του, ἄλλως θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν θέλουσιν ἀντηγήσει εἰς τὰ ὠτά σου θορυβῶδεις κραυγαῖ, φωναὶ αἵτινες θὰ σὲ κάμωσι νὰ φριχιάσῃς. Ἔσο ἀνεκτικὸς πρὸς τὰ τέκνα σου, καὶ δείκνυε μακροθυμίαν πρὸς τὰς ἀδυναμίας, χωρὶς ὅμως νὰ σὲ διαλανθάνῃ ὅτι πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀσθενοῦς, πρὸς ἀνγκούφισιν τοῦ παθήματος αὐτοῦ, δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρῆς εἰς τὰς ἰδιοτροπίας του. Τοῦναντίον μάλιστα πρέπει νὰ μεταχειρίζησαι πάντα τὰ δυνατὰ μέσα, ἵνα τὸν βοηθήσῃς καὶ νὰ καταφεύγῃς καὶ εἰς τὴν βίαν διὰ νὰ τὸν ἐξαναγκάσῃς νὰ λάβῃ φάρμακον δυσάρεστον μὲν, ἀλλὰ σωτήριο. Εἶνε λοιπὸν λόγος ἀποχρῶν νὰ μὴ ἐγγίσης τὸ ἔλκος, ἂν τοῦτο προξενῇ ἀλγηδόνας εἰς τὸν

πάσχοντα ; Εἶνε αἰρετώτερον νὰ ἀφήσωμεν τὸ ἔλκος νὰ καταβρώσῃ τὰς σάρκας μέχρι τῶν ὀστέων, καὶ νὰ καταστῇ ἀνίατον, ἢ νὰ ποιήσωμεν ἐγκίρως χρῆσιν ὠφελίμου καὶ δραστηρίου φαρμάκου; Οἱ φρόνιμοι γονεῖς καὶ παιδαγωγοὶ δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην τῶν τοιούτων παρατηρήσεων· γινώσκουσι πῶσιν μᾶλλον ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐπιτυχάνουσι λέγοντες κάμε τοῦτο, ἢ ἐρωτῶντες τί θέλεις νὰ κάμῃς; Ἄλλ' ὅταν, φεῦ, οἱ παιδαγωγοὶ, παῖδες καὶ αὐτοὶ ὄντες διὰ τὴν μικρὰν πνευματικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν, ἔχουσιν ἀνάγκην ἐπιστάσις, τὰ πτωχὰ παῖδια εἰσὶν ἀληθῶς ὀρφανὰ, καὶ ἡ οἰκογένεια στερεῖται ὀδηγοῦ. Ἐάν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, παῖς τις κλέψῃ ἀθυρμάτιόν τι ἀφ' ἑνὸς τῶν συντρόφων του, παρέρχεται τὸ γεγονός τοῦτο ἐν σιωπῇ, χωρὶς νὰ προῖδωσιν, ὅτι αὐτὴ ἐκείνη ἡ χεὶρ ἢ τὸ ἀθυρμάτιον ἀφαιρέσασα, θὰ πειραθῇ ὕστερον νὰ κλέψῃ κόσμημά τι ἢ βαλάντιον. « Οἱ γονεῖς, λέγει συγγραφεὺς τις Ἄγγλος, ἐνεκα τῆς πρὸς τὰ ἔτι μικρὰ τέκνα ὑπερβαλλούσης ἐπεικειίας των φθείρουσι πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς σπέρματα τῆς φύσεως· ἔπειτα ἐκπλήσσονται βλέποντες ῥυάκια ἀκάθαρτα, ὧν τὰς πηγὰς αὐτοὶ οὗτοι ἐμόλυναν. Διότι ἀφοῦ μεγαλώσωσι τὰ τέκνα των καὶ μετ' αὐτῶν συναυξήσωσιν αἱ κακαὶ αὐτῶν ἕξεις, οἱ γονεῖς οἱ μὴ δυνάμενοι ἤδη νὰ διαθρύπτωσιν αὐτὰ, καὶ μετ' αὐτῶν νὰ διασκεδάζωσι, καλοῦσι τότε πρῶτον αὐτὰ πονηρὰ, πνεύματα διεστραμμένα, πλήρη κακίας· δυσχεραίνουσι βλέποντες αὐτὰ πεισματώδη καὶ ἐπιρρεπῆ εἰς τὰς κακὰς ἐκείνας ἕξεις, ἅς τινας αὐτοὶ τοῖς ἐνέπνευσαν καὶ ὑπέθαλψαν. Καὶ τότε, ὁπότε εἶνε ἴσως λίαν ἀργά, πολὺ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐκριζώσωσι τὰ κακὰ ἐκεῖνα βότανα, ἅτινα αὐτοὶ ἰδίαις χερσὶν ἐφύτευσαν, καὶ ἅ τινα τόσον βαθέως ἐρρίζωσαν, ὥστε δυσκόλως ἀποσπῶνται. Διότι, ἂν τι παιδίον συνείθισε κατὰ τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν νὰ ἔχῃ πλήρη ἐλευθερίαν νὰ πράττῃ ὅ,τι θέλει, διατί ἀπορεῖς, ἀφοῦ ἀνδρωθῇ, ἂν ἔχῃ ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προνομίου, καὶ τὸ πᾶν κινή, ἵνα ἐξακολουθῇ ἀπολαῦον τούτου; Τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον πρὶν ἢ μάθῃ νὰ ψελλίζῃ ἢ νὰ βυθίζῃ, ἀπέκτησεν ὑπεροχὴν τινα ἐπὶ τῆς τροφῆς του, δυνάμενον δὲ ἤδη ὀλίγον νὰ λαλῇ ἔλαβε πλήρες κράτος ἐπὶ τῶν γονέων του, διὰ τί παραπολὺ, γενόμενον μέγα, δηλ. ταχύτερον καὶ δεξιώτερον ἢ πρότερον, αἴφνης νὰ χαλιναγωγηθῇ καὶ νὰ ἐξαναγκασθῇ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἄλλου; Διατί ἀφοῦ ἐγκατελείφθη εἰς ἑαυτὸ μέχρι τοῦ ἐβδόμου τῆς ἡλικίας του ἔτους, κατὰ τὸ δέκατον τέταρτον ἢ τὸ 20 στερεῖται προνομίου ὕπερ ἢ ἐπεικεία τῶν γονέων του τοσοῦτον εἰς αὐτὸ ἐπεδαψίλευσεν; »